

## **2015 Temel Yıllı Perakende Satış Endekslerine İlişkin Açıklama**

Perakende Satış Endeksi, perakende ticaret sektöründe farklı tür ve büyüklükteki girişimlerin satışlarını aylık olarak ölçen bir endekstir. Perakende ticaret sektörünün gelişimini ölçmesinin yanı sıra tüketici güveninin ve hanehalkı talebinin de göstergesi olan perakende satış endeksi, ekonominin durumunu gözlemlemek adına en önemli verilerden birisi olarak kabul edilmektedir. Endeksler, hem değer (cari fiyatlarla) hem de hacim (sabit fiyatlarla) olarak üretilmektedir.

2015 temel yıllık Perakende Satış Endeksleri ilk olarak 2018 Mart ayında yayımlanmaya başlanmıştır. Endeksler, NACE Rev.2 faaliyet sınıflamasına göre "Bölüm 47-Perakende Ticaret (Motorlu Kara Taşıtları ve Motosikletler hariç)" sektörünü kapsamaktadır. Uluslararası karşılaştırılabilirliği sağlamak için Avrupa Komisyonunun ilgili mevzuatında tanımlanan faaliyet gruplarına göre endeksler hesaplanmaktadır.

Sabit fiyatlarla perakende satış hacim endeksi hesaplanması için, ciro endeksleri fiyat değişimlerinden arındırılmaktadır. TÜFE sonuçları NACE Rev. 2 sınıflamasına göre yeniden hesaplanarak arındırma işlemi için istenilen düzeyde deflatör elde edilmektedir. Bu işlem için hanehalkı bütçe anketiyle derlenen alışveriş yeri, ürün ve ağırlık verileri kullanılmaktadır.

2010=100 temel yıllık perakende satış endeksleri yaklaşık 1600 girişime uygulanan "Perakende Ticaret Sektörü Aylık Soru Formu" bilgileri ile derlenen verilere dayanmaktaydı. Cevaplayıcı yükünün azaltılması, veri kalitesinin artırılması ve kapsamının genişletilmesi amacıyla perakende satış endeksleri hesabında veri kaynağı değişimine gidilmiştir. Yeni serilerde, Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan alınan KDV (Katma Değer Vergisi) Beyannameleri kullanılmaya başlanmıştır. İdari kayıt kullanımıyla beraber bahsi geçen sektörde faaliyet gösterip KDV beyannamesi veren tüm girişimler endeks hesabına dahil edilmiştir.

Avrupa Komisyonunun ilgili mevzuatına göre; Kısa Dönemli İş İstatistikleri kapsamında üretilen endekslerin temel yılı sonu 0 ve 5 ile biten yıllarda yenilenmekte ve temel yılı takip eden üçüncü yılda yayımlanmaktadır. Bu doğrultuda yayımlanan eski endekslerde 2010 olan temel yıl 2015 olarak güncellenmiştir. Temel yıl ve veri kaynağındaki değişim nedeniyle seriler geriye dönük olarak 2010 yılına kadar revize edilmiştir.

Hesaplamalarda kullanılan beyannamelerin Gelir İdaresi Başkanlığı'na verilme ve kurumumuza aktarılma zamanına bağlı olarak endekslerin yayımlanma zamanı, referans ayın bitiminden sonraki 49. gün (t+49) olarak belirlenmiştir.

### **2015=100 Perakende Satış Endeksleri için revizyon politikası aşağıdaki gibidir:**

Arındırılmamış serilerde;

- 1) Cari ay endeksleri yayımlanırken son iki ay,
- 2) Yılın sonunda son iki yıl revize edilecektir.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış serilerde;

- 1) Cari ay endeksleri yayımlanırken cari yıl ve önceki üç yıl revize edilecektir,
- 2) Yıl sonunda yöntem ve sistem gereği; değişim söz konusu ise serilerin model yapısı, model parametreleri ve aykırı gözlem yapısı değişebilmektedir. Bundan dolayı seriler revize edilecektir.

**Perakende Satış Endeksleri Haber Bülteninde yayımlanan tablolar aşağıdaki gibidir:**

- 1) Takvim Etkilerinden Arındırılmış Perakende Satış Hacim Endeksi ve Yıllık Değişim Oranları (Sabit Fiyatlarla) (2015=100)
- 2) Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış Perakende Satış Hacim Endeksi ve Aylık Değişim Oranları (Sabit Fiyatlarla) (2015=100)
- 3) Perakende Satış Hacim Endeksi (Sabit Fiyatlarla) (2015=100)
- 4) Takvim Etkilerinden Arındırılmış Perakende Ciro Endeksi ve Yıllık Değişim Oranları (Cari Fiyatlarla) (2015=100)
- 5) Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış Perakende Ciro Endeksi ve Aylık Değişim Oranları (Cari Fiyatlarla) (2015=100)
- 6) Perakende Ciro Endeksi (Cari Fiyatlarla) (2015=100)